

Semantiska förändringar: hur kan vi använda datorer och språkteknologi för att lära oss mer?

Nina Tahmasebi

Språk förändras över tid. Ofta är dessa förändringar signifikanta för mycket mer än bara vårt språk, de pekar också på hur samhällen och kulturer förändras. Genom den revolution vi har sett de senaste två årtiondena i form av stora mängder tillgängliga digitala texter, och datorkraft nog att handskas med dessa volymer av text, kan vi nu studera språkliga, kulturella och samhällsliga förändringar. Med hjälp av datorer kan vi studera förändringar över långa tidsperioder och olika typer av genrer. Vi kan undersöka hur olika språk lånar av, påverkar, och samverkar med varandra.

I denna plenarföreläsning kommer jag att ge en översikt över språkteknologin och dess möjligheter att handskas med språkförändringar på ett automatiskt vis. Jag kommer att diskutera nuvarande och framtida möjligheter, samt begränsningar, när vi tillämpar språkteknologi på stora mängder text. Vad är neurala nätverk och vad innebär denna metodrevolution när det gäller vår förmåga att hitta och tolka språkförändringar? Vilka nya möjligheter finns det nu och vilka tror vi kommer finnas i framtiden?

Därefter kommer jag att presentera vårt 6-åriga forskningsprogram Change is Key!, finansierat av RJ, där vi använder oss av toppmoderna språkteknologiska verktyg för att studera text i stor skala. Med hjälp av dessa metoder kommer vi att studera samhälls- och kulturförändringar, bland annat inom litteraturvetenskap, analytisk sociologi, genusvetenskap och, i samarbete med ett annat forskningsprojekt, idéhistoria. Jag kommer att ge en överblick av våra delprojekt, och de möjligheter och stora utmaningar vi har framför oss. Som exempel kommer jag att beskriva våra praktiska erfarenheter från vårt arbete med Marknadens språk, och hur språkteknologiska verktyg kan användas för att bidra till kvalitativ forskning. Till sist ger jag min bild av hur långt vi kan komma med digitala verktyg när det gäller kvalitativ textforskning.